

Brev från och till medlemmar av familjen Gjörwell växlade åren 1780-1811 Ep...

Gjörwell, Carl Christoffer,

HS Ep.G 12:2

National Library
of Sweden

124 juni
 Till Herr Grofhandlaren Joh. Nidas och.
 Fru Gifstava Eleonora Lindahl i Norrköping. Stockholm, Midsomars-dagen, 1795.

Minna hjerteligen älskade Barn och Vänner.

För de sista Örfresen ifrån begges mig så kära Händer tackar jag förbundenast, och kan inte aflåta, att på denne Dag, åfven min där varande Johns Namnsdag, skrifa et någorlunda tillbörligt svar. Min Drita Nora är hos de andra Darnen på Sältra, och jag sels i staden, samt har i dag endast älskvar af min härvarande John, den Kammars Skalken Mandonff. Begge hafve vi druckit det så kära Lindahlska Hufsets Skål, och beder han på det ännu hälla. Nu sitter han i det inre Rumet, eller mit Muscolum, och täpser uti Skofegartens Knyfodieen, medan jag ruspar af desse ~~sin~~ rader.

Prof. Hagenwisch var fört. Sommar blott några veckor här i Sverige, dem han delade emellan Stockholm och Upsala, kommande och farandes Sjövägen. Här badde han hos sin sväger, Drucker Patron Brämer på Söder. Jag skal med förfä skrifa honom til och begära några Exemplar af denna hans Reiselaen, då min John visserligen skal få et med. Hade han vistats här så många månader, som veckor, hade vi ook af denne så uppskattelse samt uti eget maner tänkande. Han får en mycket märkvärdig bok. Han är ännu uti sina bästa år, hade fru och barn med sig. Jag hade ämnat binda honom, Pastor Klackenborg och vår Mandonff på en Pastoral-middag, sedan tillbringa aftonen fört uti Solituden och sedan uti Muscolum; men hans Skeppare skyndade så på afeskan, at detta Skje gick mig utur händerna: nu är jag glad, at det ej hände, ty då hade mina Personaler förmodligen blifvit vida längre.

Lidun med retournerande Minnes-Skrifter har jag riktigt fast, och skal efterhand rubricera dem enligt det meddelade Mönstret; men min L. John har ej tåmat mig lit omdöme, icke heller förfätrat mig om denna Biographiska rängd utgifande å la tiden, när den en gång blir färdig.

Med

Med Stats-Secreteraren Rosenblad väntar jag mit afsked. Det
måtte mig väl ej nekas; så min älderdöm, hvilken blifvit uti en
Remiss till Lärar- och Collegium förklarad ofröcklig at förestå et
Bibliotek, kan åtminstone blifva för Staten nyttig, som dyndes
indragas en liten del.

För min lilla Söta Stafvas Brev af d. 28 Maji hembar mit
Hjerta Dig många ömra Tacksägelser. Jag längtar visserligen ock,
så ofta at vara Dig närmare, at så ofta jag ville kunna trycka
Dig inom min famn och till mit Hjerta; höras också, at den
Dagen väl kommer. Dit Vänfländ och din Hålsa äro inmedelst et
stort Glädje-ämne för mig, för den, som uti alla saker söker det,
som lättar, lugnar och gläder. Söta mor mår, Gudi lof! rätt väl,
och i dag är en besynnerlig Dag: ty enahanda Tankar och Önsningar
mötas för inbördes Vänster från Rom, Norrköping, Stockholm och
Sätra hos enprofet till alles vår dyktfärdighet. Brevet till Kongl.
Secretär. Linnerhelms afgick genast med Extra-Post, äfven som
det till vår Söta Louise lämnades i egna händer. Den lilla
tröga Skrifverskan har dock gripit sig an at få ihop et Brev till
alle, dock et så vackert Brev, at jag bilaggar deraf en afskrift för
dit Geheime-Archiv, men hvad Begge mina Barn ofelbart med stort
Nöje läsa läsa bestar uti bilagde utdrag af alles sista Brev ifrån
Rom. Det har tillfälligtvis råkat tillflynda vår lilla en förnäm
och mäktig Herred ynnest som flitkraft erbjudit sig at göra
allt för honom. Glöm intet at förnäla min utmärkta Högagting
hos Hrne Pösch och Kullman samt deras Fruar, min ömra
Respekt till Fröken Adlerberg, och framför allt min hjerteliga
Vördnad hos Fader Pehr Lindahl, den Heder-Gubben. Den tredje
Bilaggen eller Bulletinen till den äfven af Eder Begge älskade
Mandorff berifvar, at vi äro äro så fröliga förtrogne Vänner.

Jag

Jag nämnde i början af brefvet D. Rosegartens i Alttenkirchen
Akapodiceen, waraf 2:da Bandet utkom förl. år uti deyrig i 8.
Detta är en Samling af Oeuvres mélées, uti bunden och obunden skrift.
Hans verser äro mig merändels för höge, ty jag orkar ej mer att con-
statera mine Tutorer, ehuru stor och kraftig den tanken fruktelligen blir,
som jag därutur drager; det är utömdes bekant, at detta dygda Snille
har en egen Fart, fägr och frägrar starkt, blir ofta för oss andre
här meda vandrande det skänbart, det aldeles ^{lyft} ~~lyft~~. Men
bevars! när han blir på jorden, går på Rügen, det härliga Rügen,
och besöker för oss des läge, des invånare och fina skänflor; då är
han aldeles min man, då lever jag så gerna med honom.
Det andra Bandet finnes sid. 53-132 en sådan samt aldeles pittoresque
beskrifning under Namn af: Briefe eines Schiffbrüchigen. Lemna
har Mr Mandorff läst för mig uti Djurgårdens ^{Parker}, där smakade
hon oss dubbel, och Mandorff mångdubbel, som både Känner D.
Rosegarten personligen och self varit på det romantiska Rügen,
samt talar derom alltid med förtydning, ja längtar dagligen
efter at återkomma til dese orter. Sid. 85 förekommer: Ufer,
gottesdienst in der Wüste, som är just et Original-Stycke. Uti
samma Band finnes också et kenne öfver den förträffelige och i
Göttingen år 1793 aflidne Majoren Carl G. Pollett, jämte
fragmenter utur hans Journal och andra handskrifna sta-
teckningar. Dessa äro särdeles intressanta och den ädle Mannens
både Snille och Hjerta mycket hedrande, jag kan icke underlata,
at för min John här affskrifva följande Ställe, rörande Kon.
Gustaf III:s Dödsdag.[†] Han skriver derom således sid. 278:
"Das Meisterstück der Daseit ist dennoch gelungen - Gustav ist nicht
mehr. Am Morgen des neun und zwanzigsten März blies er seine
große Seele aus. Ruhig gieng er ins Bett, neben ihm. Mit
seiner Geistesgegenwart, die auch unter den drohendsten Gefahren
ihn nie verließ, nutzte er seine letzten Augenblicke, um seinem
Sohne den Thron, und seinem Reiche die Ruhe zu sichern. Er ließ
[†] Märkte: den unge Pollett Kände Konungen nog, och hade gont sinem
under honom i kriget.

seinem Bruder, und befahl seiner treuen Obhut Reichs Volk, Sohn und Gemahlin. Er rief seinem Sohne, mit Rührung und zärtlichen Besorgniß blickte er den zarten Jüngling an. Mögest du glücklich leben, sprach er, als iches war! Möge die Krone minder schwer auf deiner Schidel drücken, als auf der Schidel deines Vaters! —

Jetzt kam Gustav Armfelt, sein Freund, sein Vertrauter, sein Gefährte in besseren Tagen! Zerrissen von unbändigem Schmerz stürzte er nieder an dem Sterbebette seines Königs und seines Freundes — Gustav lüchelte ihn an. Erinnerung vergangener schönerer Zeiten kam in seine Seele. Er sammelte seine fliehenden Kräfte. Er ließ die Vollmacht zur Oberstaathalter Stelle sich bringen. Er unterzeichnete sie mit sterbender Hand, und überreichte sie seinem Liebling. „Nimm dies, sprach er, wie den letzten Beweis meiner Erkenntlichkeit für deine langen und getreuen Dienste. Sey meinem Sohne was du mir warst. Grüße meine Freunde, empfiehl mich meinem Volke.

Ich habe ich jemanden beleidigt, so bedenk' er, daß auch ich Mensch war, ich vergebe allen! — So sprach er — wenig Sanden stäubchem rannen noch einzeln durch die Uhr hinauf — abgelaufen war die Kette — der Zeiger stand — rückte noch ein wenig — stand wieder — und Gustav war hin! — — — O Gustav, o mein König, ich höre, da du im Staube liegest, da dein verriegeltes Ohr mich nicht mehr hört, da dein leutseliger Mund keine Gnaden mehr ausspricht, da deine gern ausstreckende Hand keine Beförderungsblätter mehr unterzeichnet — ich höre, wo alle Bande rissen, die mich als Untertan an dich knüpften — ich will ich laut es sagen, daß ich dich, als Menschen, unaussprechlich liebte; daß ich, als meinen Wohlthäter, dich über alles hochschätzte, und daß du oft, zu oft nur mich jammertest, wenn der König dich zwang, den Menschen zu verläugnen

Förlat, om jag nu ej förmår skrifa mera. Jag har plitinn, ^{orkar} jag kan künsta. Nog sagt jag om förmår Eder Begge af att Hjerta.

Gjörvel

ich vergebe mir!